

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

2 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.

hová minden levelezés

és egyéb küldemény

czimzendő.

Telefon-szám 261.

Főelős szerkesztő: Csokonai Vitéz Mihály.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Nagy tüntető népgyűlések Kolozsvárt.

A ragály.

Kolozsvár, szept. 21.

Ijesztő hírek kellnek az ország minden részéből. Betegségről szólnak, súlyos járványról, mely egyre-másra kapja le a kisgyermeket, lábáról és szállítja nagy buzgalommal a halál birodalmába. Egyes helyeken szomorúan és megrázóan tudatja, hogy egy-egy község gyermek-lakosságának csaknem a háromnegyed része vesz áldozatul a különféle gyorsan öltő difteriáknak és sarlachnak. Eltekintve a szülők nagy bánatától, a humanismus szent érzelmeitől, a társadalomra is kimondhatatlan károk háramlanak ezen járványnak miatta. A segítség égető és sajnos legtöbb esetben a gyarló emberi orvosi tudomány segíteni képtelen és eddig még csak kellő meggátlásáról sem halunk.

Amikor Budapestről, hire kellett a nagy szerencsétlenségű Párisi Nagy Áruház gyászos kimeneteleü égésnek, az egész ország résztvevő szanakozással tekintett a szerencsétlen áldozatok felé.

Pedig nem sokan vesztek el, az undok halál martalékául, számban elenyészően csekélyen a mostani gyermekhalandósághoz képest. Azok nagyobbára felnőttek voltak, az életnek bizonyos meghaladott utján, ezek a kicsik, ártatlanok és tehetetlenek, nagy reményekkel feljogosítva.

De a mikor hire kellett a tragikus szerencsétlenségnek az egész ország megdöbbenve gondolt türendészetére. Már hiába, csak saját kárán tanul a magyar. Es azóta egymást érték a különféle tervek hasonló katasztrófa meggátlására.

A betegség azonban, a melyről most szó van, már nem új keletű. Sőt régi, nagyon régi. Mondhatni többen estek szerencsétlen áldozatul, mind ahányan összevéve vagyunk. Ellene azonban még most sem léphetünk fel teljes energiával, meggátlására pedig éppen tehetetlenek vagyunk. Ne az orvosi tudományt okozzuk érte.

Ennek megbántása, dacára még számos fogyatkozásainak egy csöppet sem volna igazságos, meg

aztán többet ártanánk vele, mint használnák. Hiszen a vidék lakosságának nagyobb része még most is inkább bizik holmi kuruzslók és javasasszonyok tanácsában, mint az orvosi tudomány erejében. Nem is az orvosi tudomány a hibás, nem is a humanitás dicséretet érdemlő apostolai az orvosok.

De hiányos és felette káros maga az ország közegészségügyének rendezése. Hiányos, mint talán a nagy Európa egyetlen contigensében sem. Ezen kell segíteni, mert gyarló emberi voltunknak szinte szégyenlően gyalázatos, bélyeges az, hogy pusztulni engedjük, minden szülőnek legdrágább kincsét, féltve őrzött gyermekét. Pusztulni engedjük és kénytelenül, tehetetlenül.

Pedig hát segíteni is lehetne ezen. Csak a baj okát kell tudni. A baj oka pedig az, hogy a vidéken nagyon kevés az orvos, Hiszen az természetes is. Nem nyujt oly bő és dus anyagi hasznót, mint a nagy és főváros. Tehát kevesebben is mennek oda. De éppen

mivel tudjuk a baj okát, hát segíthetünk is rajta.

Egyszerűen úgy, hogy pótoljuk a hiányt, vagyis több mentő eszközt szállítanánk a vidékre.

Ennek feladata aztán a közegészségügyi osztályra és a kormányra hárulna. Az előbbinek kezdeményezni kellene, az eszmét, az utóbbinak végrehajtani. És azon nem is mulhatna.

A tétről.

szept. 15.

A mióta a kiváló Duboi Rajmond elmondta azóta oly híressé vált „ignorabimus“-át, az egész világ népe megtelt a kételkedéssel. Csak kissé magasabban álljon valami a megszokott hétköznapinál az emberek nagy tömegének háromnegyed része rázza tagadólag fejét és fejsóvalva teli torokból ordítja: — Ignorabimus! Ignorabimus!

Tagadunk mindent, semmit sem hiszünk, a fejlődésben pedig még kevésbbé reménylünk. Elég ez az egy szó: „ignorabimus“! S mivel sok lud végre is disznót győz, előre is lefujunk minden ujtitásnak, a mely rész és kihívó módon a haladást czeleozza. Pedig a fontos és óriás léptekkel haladó találmányok rendszeren épp az utóbbi szokott tulajdonává lenni. Megértéséhez bizony egy kis tudás és fantazia kell. Am a mi „ignorabimus“-unk elejét veszi mindezeknek. És talán éppen

TÁRCZA.

Lángeszü fegyenczek.

Ha átkutatjuk a bírósági iratokat, nem egy büneset előtt állunk meg bámulva, sőt lelkesedéssel; geniális módon lett végrehajtva a bün, amely miatt egy szerencsétlen ember letért az egyenesség útjáról. Számítatlan olyan bandita ül a fegyházakban, aki, ha kiváló esztét jó czélra fordította volna, dicsőséget szerzett volna nevének. Különösen a nagy világvárosokban akadunk lépten-nyomon a bün-tény e lángelméire, akik hihetetlen éleslátással és az emberi gyöngeségre alapított okoskodással megdöbbenően nagy stílus dolgokat tudtak produkálni.

Egész irodalma van már ennek a genie típusnak s a gondolkodás ez öserejü eredetiségével szemben a rendőrség szinte tehetetlen. A párizsi és a londoni rendőrségek nem is restelték ezt beismerni s mindig szívesen adnak alkalmazást az ilyen kipróbált talentum gazembereknek a rendőrség kötelékében. Ritkán is csalódnak ezekben a banditákból lett detektivekben, mert soha egy emberben sem alszik ki a becsvágy, hogy hasznosat is cselekedjék... különösen, ha jól megfizetik. A párizsi külvárosi zsványbandák — apaches — csakis ezektől az ex-kollégáiktól rettegnek, mert azok ismerik az ő titkaikat, tudják a működésük módját és ismerik a gyengéiket, ahol utat találhat a rendőr az árulásához. Ezek a detektivek természetesen

a legnagyobb titokban őrzik a hivatalos minőségük titkát; úgy élnek a régi czimborák közt, mint annak előtte, sőt a látszat kedvéért még személyesen is résztvesznek apró betöréseknél.

Még klasszikusabb e tekintetben a londoni zsvány-detektív. Pár évvel ezelőtt rablással egybekötött betörést követett el négy-öt bandita a city egy nagy áruházában. Már másnap azonban kézrekerült a résztvevők egyike, valami Harry Nealnevü többször büntetett gonosztevő. A tartóztatása alkalmával mindent tagadott, hanem a rendőrség ekkor azt ígérte neki, hogy öt büntetlenül hagyja, ha a czinkostársait elárulja. Harry Neal pedig elég okos volt ahoz, hogy elárulja a betörőket. Az esküdtszéki tárgyaláson mint tanu is szerepelt s oly ügyesen

szorította sarokba keresztkérdéseivel a czimboráit, hogy azok még régi büneiket is kivallották. Azt persze senki sem tudta, hogy a Harry Neal elfogatása és szabadlára helyzetése csak játék volt, ami által leleplezni akarták azt, hogy ez a Harry Neal tulajdonképpen — detektív.

A bün hőseiről igen érdekes könyvet irt most a londoni Scotland Yard igazgatója, aki hosszú sorát a lángeszü zsványoknak mutatja be a tanulmányában. Van azonban ezeken a geniális gonosztevőkön kívül még egy érdekesebb faj is: azok a lángelmék, akik zár alatt vannak. A genie még a véka alatt is eget ostromol, Hiába lakatoljátok el hét lakat mögé, lánglelke nem pihen még ott sem, hanem egyre tervel és — terem is.

ez jelezi logjobban a mai materialisztikus felfogást. Nálunk ez van elterjedve, de Németországban már dereng egy új filozófia irány az idealismus jegyében. Lehet, hogy idővel legyőzi amazt, de még ma mégis nagyon hódít az ignorabimus!

Nagyon jó példája ennek a mi rövid idő alatt nagy hírnévre vergődött fiatal tudósunk, Csányi Henrik esete. Alig halottuk örömmelországnkra fényt vető ialalmányának nagy sikerét, ki tört hirtelen az ignorabimus. És érte gáncs, guny, sértés a fiatal tudóst. A gáncoskodó, vaskalapos tudós urak egyre-másra borították fejére a wizesnek vélt lepedőt. Csányi Henrik végre is meghívott közönség előtt bemutatni szándékozott találmányát. De ugyszólván meggátolták benne. És ez uttal nem tudni az ignorabimus hangulatkeltésébe nem játszott e nagy szerepet a rokonvállalatok érdeke is. Németország dicső bizonyítványt állított ki róla s bár először ujjongva fogadtuk Csányi nyilatkozatát, hogy nem tagadja el magyar voltát most önmagunk tépjük le fejről a babért.

De hát végre is meg kell már szoknunk. Hiszen nálunk a furcsaságok egymást érik. Vagy nem furcsa dolog-e az, ha közvetlen ház zárta után folytatódik a darab és szabálytalan helyzete dacára nagyobb érdekességgel bír, mint maga az előadott mű. Pedig nem légből kapott rajza ez egy kis elmélkedésre vágyó embernek, de maga a létező valóság, amely ez uttal gyanacsak közel esik mindnyájunk érdeklődéséhez. A furesa színház egyébként az országháza, amelynek kapui már rég bezáródtak, de nem fejeződött be a darab.

Sőt valójában csak most érdekes, most van a tragedia tetőpontján. Jönnek emberek, kilátásával a miniszterelnöki széknek s távoznak kedvetlen. Igazában nagy lehet már a baj, ha a kiváltságos bársonyszék elfogadására is lelohadt a magyar kedve. Jelölt van sok, de egy sem, aki annak elfogadására is bátor volna. De jönnek helyette hírek, koszák és vegysek, a hallhatatlan gr. Khuen Héderváry tartalék miniszterelnökről.

A miniszteriumokról különben most csak egy teljesen pozitív hír hallatszik. Wlassics

Klasszikus példa erre az a yankee gazember, valami Charles Filler, aki nemrég világhírnévé vált egy találmányával, amelyet mint fegyencz, Amerika valamelyik fegyházában tervezett és létesített. Ez a találmány a tökéletesített varrógép Fillert a fegyház szabó műhelyébe so rozták be; ott jutott eszébe a varrógép tökéletesíteni. Találmánya pedig oly jelentős az iparvilág számára, hogy nyomban akad szindikátus, amely a szabadalmat és a vállalat vezetésével is őt bizta meg.

Ehez a Fillerhez hasonló fel találó fegyenczek épen nem ritkák, többnyire ugyancsak kisebbszerű vívmányokkal álltak elő, de akadtak köztük nevezetesebbek is.

Az „Elvira“ fegyintézetben egy elitelt eredeti játékszereket

Gyula modernizáló törekvéséről szól ez. A fáradhatatlan, méhszorgalmu kultusz-miniszter ugyanis az érettségi vizsgálatokat óhajta kivétkeztetni odisájukból.

Az is a heti krónikához tartozik különben, hogy Fiume mellett csöndes a tenger, de a horvátok vicsoiritják a fogait.

Öngyilkos előjáróság.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 21.

Teszér község lakosai között nagy izgatottságot és felháborodást keltett két öngyilkossági eset, mely a községben történt. Mint tudósítónk írja, a napokban a község bírása, Potocskai Mihály a saját padlásán felakasztotta magát. Mikulai András községi pénztárnok, aki különben sógora volt a bírónak, amint a hírt meghallotta, revolvert vett magához, kiment a szőlőhegyre és ott agyonlőtte magát.

Az esetről azonnal értesítették a körjegyzőt és a főszolgabíró, aki a helyszínen megjelenvén, vizsgálatot tartott, mely alkalommal kiderült, hogy a két ember évek óta sikasztotta a község pénzét.

A községnek ugyanis van egy nagykiterjedésű erdeje, amiből bizonyos részt évenként vágnak és eladnak, a pénzt a takarékpénztárba kellett volna elhelyezni.

A két ember be is tette az első eladási részt, de később már csak hamisították a könyvet, a pénzt pedig a bíró és pénztárnok maguk között felosztották.

Igy kezelték a község pénzét éveken keresztül s a közgyűlés előtt a hamisított takarékpénztári könyvvel számoltak s ugyan-akkor ezzel vezették félre a felsőbb hatóságokat is.

A dolgot azonban valahogy megtudta a körjegyző, aki bizalmasan megkérdezte a dolgot a bírótól, aki tagadta ugyan, de másnap öngyilkos lett.

A vizsgálat eddig 10.000 koronákban állapította meg az elcsikasztott összeg nagyságát, de valószínű, hogy ez az összeg még nagyobb lesz. A főszolgabíró rendelkezése a megyei ügyész

szerkesztett, még pedig oly ügyes gépezettel némelyiket, hogy kiállításokon díjakat nyert és mintáit 40.000 koronáért adta el a játékszer gyárosoknak.

Még eredetibb találmánya volt azonban egy Thurteli nevű angolnak. Ennek a találmánya az akasztógép. Ami pedig az esetben a legklasszikusabb: később Thurtelt a saját szerkezetű akasztóján végezték ki. Angliában jelenleg sok helyen alkalmazták ezt a gépet, amely következő összeállításal bír: Amikor a delinquent megkötözik, kezén, lábán és a fejére ráhuzzák az arctakarót, a nyakára ráillesztik a hurkot és egy rugó nyomására a delinquent lába alatt szétnyílik egy csapóajtó, úgy hogy az elitelt néhány méternyi mélységbe esik a kötél. Ez által megkímélik a nézőket

intézkedett a két ember vagyónának zár alá vétele iránt. A lakosság között általános a felháborodás.

Éjjeli-posta.

— Express-tudósítások. —

Budapest, szept. 20.

Ellopott mozgósítási tervek. A staniszlai lovassági kaszárnyában ellopták a mozgósítási terveket. A tolvajok megvárták, amíg az ezred kivonult. A padláson keresztül behatoltak s áttörve a padmát, így jutottak az ezredparancsiskolába. Fölfeszítették a pléhlát, a melyben a mozgósítási tervek és készpénzek voltak.

Légghajón az Alpeseken. Zermattban Spelterini légghajós tegnap délután felszállott, hogy átkeljen az Alpeseken. A légghajóelőször észak-keleti irányba a Mischaled-csucsok felé haladt, elrepült a Saasfee fölött, azután délkeletnek fordult.

Hadihajóink utra készen. A polai haditengerészek egy évi hadjáratra elégséges lőfegyverrel, puskaporrall, szénkészlettel és eleséggel teljesen utra készen lának. A vaktöltéseket a hajókról lehordták és ágyugójokkal helyettesítették. A félhivatalos czáfolat hazugság. A tiszteket éjjel verték fel álmukból, alarmit fuvattak és azonnal megkezdtek a felszerelést. A tisztek a bucsulátogatást már megtették, csak a ketős ágyulövésre várnak, amely hajójukra szólítja őket, hogy a polai vizeket elhagyják.

Az ujkori Sámson. A torontálmezei Tizzaszentmiklós Tyirity Rezső istállót épített Milyi Tosó odaváló gazdának. Az istálló már tető alá került, amikor Tyirity a munkabér dolgában összekülböztött a gazdával. Vita közben Tyirity olyan méregbe jött, hogy nekiment az istálló egyik oszlopának s úgy megrázta, hogy az épület összedőlt. A sámsoni események azonban vesztere volt, mert a romok maguk alá temették s halva huzták ki alóla.

attól, hogy függeni lássák a hallottat.

Ugyancsak a fegyházban találta föl egy Wainwright nevű gyilkos a kefekötő gépet, még pedig az eliteltetése és a kivégeztetése közti időben. A találmányának ő maga nem látta hasznát, de a nevető örökösei akiktől egy szindikátus jó pénzben megvásárolta a találmányt.

A legtöbb találmány, amit börtönökben készítenek, természetesen betörő szerszámok. Ezekre nem kér a föltaláló patént, de maga gyártja és czinkostársai jó áron veszik meg tőle. Némelyike e szerszámoknak dicsőségére válna a szeniális szerkezetével akarmelyik gépészmérnöknek is.

Háromnap a levegőben.

Przemyslben Engel, Petroczy és Hurka nevű közöshadseregbeli főhadnagyok nagyon érdekes légutazást tettek. 8-an szállottak fel a „Teufel“ nevű légghajón, mely az első napon óránként 20 kilométernyi gyorsasággal először észak felé haladt, majd egy egész kört irt le visszafelé és 10 kilométernyire a kiindulási ponttól Bresscsány mellett szállott a földre, 9 óra folytatták az utat, s ekkor Plazowig, 10 óra pedig egészen az orosz határig jutottak.

Nagy tüntető népgyűlések Kolozsvárt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 21.

Tegnap délután két nagy tüntető népgyűlés volt Kolozsvárt, mely a rendőri tapintatlanság folytán majdnem veres összeütkezésre adott alkalmat a rendőrség és a polgárság között.

Különben is mint értesülünk a katonaság is nagy előkészületeket tett a népgyűlésre. Az 51. gy. ezred két századát készenlétebe helyezték és úgy a közös, mint a honvéd bálnak szigorúan eltálatott a kaszárnyákból való kiemenés.

A népgyűlésekről kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

A szocialisták gyűlése.

A kolozsvári szocialista párt vezetősége által délután 3 órára összehívott népgyűlésen a párttagok nagy számban gyűltek össze a Heltai utca 1. sz. a. udvarán.

A napirend előadója Müller Gyula szabó iparos hosszasan fejtegette a már ismeretes hadiparancsot, törvénytelennek, jogtalanak jelentve ki, hogy a három évet kiszolgált katonákat vissza tartják s a függetlenségi pártot polyáczáknak nevezve, kijelenti, hogy csupán a szocialista párt programja áll biztos bázisán az igazságnak, mert az nem önző czélokért, de a közért küzd, s mint ilyenek kell a munkásságnak a piros lobogó alá tömörülni, hogy a parlamentbe képviselőket küldhessenek.

Itána dr. Schwartz Miksa ügyvéd beszélt ostorozva a függetlenségi pártot, mely a 48-as vívmányoknak nem tud, nem akar érvényt szerezni. Felhívja a munkásságot, hogy a kolozsvári függetlenségi párt actióját akadályozzák meg, míg az a titkos választás mellett is nem fog állást foglalni. Végül tüntető sétára szólítja fel a népgyűlésen megjelenteket, hogy akadályozzák meg a másik népgyűlést, a mely nem a szegény három éves katonáért, de a Nagyságos Urak Méltóságos egy éves önkéntes fiaért népgyűlésez.

Erre miután még határozati javaslatot fogadtak el a több száz főre rugó hallgatóság négyesével sorakozva el indult. A 51. gy. ezred kaszárnyája előtt éljenezte a benszorult szegény katonákat és megabczugolta a ajtóban álló több tisztet. A me-

net után, mely folyton nőtt a Deák Ferencz-utczán haladt előre békés csöndben.

Egyszerre csak a Minorita-utczából 12 lovas rendőr és 12 gyalogos rontott előre s neki akartak törni a tömegnek. Több intelligens uriemberek, köztük újságírók a lovak elé állottak s megakadályozták a véres összejöttésközést, amit kár volt incegnirozni, vagy tapintatlanságra vall, bárkitől eredt is az.

Rendőri fedezet alatt vonultak be azután a főtérré. Itt szembe találkoztak az egyetemi hallgatóság népgyűléséről szintén üntető sétára indult me- nettel. Egyfelől a „Marseille“-t, másfelől a Kossuth-nótát énekeltek. Közben erősen abuzul- golva egymást. Szerencsére ve- hemensebb összetűzés nem történt. A szociálisták a New York előtt rendben szétszórtak.

Az egyetemi polgárság tiltakozó gyűlése.

Az egyetemi polgárok 4 óra- kor délután a főtéren gyülekez- tek. Itt Molnár Jenő és Borbély joghallgatók és Medgyasszay theológus tartottak tüzes beszé- deket s elhatározták, hogy az egyéves önkéntesek érdekében felírják a miniszteriumhoz, üd- vözik a függetlenségi pártot, annak kiváltságait, így Kossuth Ferenczet és Barabás Bélát, va- lamint Edvi Illés István had- nagyot, a ki a Hadiparancs után lemondott tiszti rangjáról. Egy- ben pedig tiltakoznak a három évet kiszolgált katonák bentar- tása ellen. A határozati javas- latok elfogadása után nemzeti lobogó alatt tüntető sétára in- dultak szintén mint a szociálist- ák s nemzeti dalokat énekelve a főtéren keresztül le Kossuth Lajos utczán át az Emke park előtt oszlottak szét.

HIREK.

Kolozsvár, szept. 21.

— **Borhamisítás Kolozsvárt.** Tussay Gábor helyettes főkapitány a következő hirdetményt boesátotta ki; A mustba vagy a borba, ugyszintén a márkész kierjedt törkölyborba vizet ke- verni, bármilyen mennyiség- ben is minden körülmények közt feltétlenül tilos, továbbá, hogy tilos a természetes bornak törkölyborral vagy gyümölcs- borral való összekeverése (össz- szeházásítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítő- sénéél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt megszorí- tással. Figyelmeztetem az érde- kelteket, hogy a ki a fenti til- tott módon készített vagy ke- zelt bort forgalomba hozza, vagy eladja, az az 1893. XXIII. t. ez. értelmében 600 koronáig ter- jedhető pénzbüntetéssel büntet- tetik, a ki pedig a bort maga vizezi vagy más tiltott anya- gokkal kezei, vagy a termé- szetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője, 600 koronáig terjedhető pénz- büntetéssel s ezenfelül még két hónapig terjedhető elzárással büntetetik s ezenkívül az ille-

tóktól a tiltott módon készített vagy kezelt borok még el is koboztatnak.

— **A hadparancs miatt.** Kis M. Árpád asztalos segéd és Jersek Gábor tegnap délután elkezdtek politizálni a Nagyszamos-utczán a hadparancs felett s ezen any- nyira összejöttek, hogy egymást alaposan eldönggették nagy nép- csődületet okozva a versenyen kívül álló birkozással. Az eljá- rást ellenük bevezették.

— **Nagy verekedés.** Váró József, Bekete Ferencz, Kocsis János, Pál János és Váró Endre az éjjel iluminált állapotban va- lami felett összejöttek s egymás testi épségében kisebb-nagyobb kárt okoztak. Előállította őket a rendőrség és ellenük az eljárást bevezették.

— **Veregző gyerek.** A tegnap d. u. Minorita utczában a 4 sz. ház előtt két utcaz gyerek ösz- szekapott. Verekedés közben az egyik bieskot rántva, végig ha- sitotta collegájának száját. A 10 centiméteres súlyos sebet a mentők kötötték be. A kis me- rénylő a tett után elillant; a rendőrség keresi.

— **Késelő vásárló.** Az Apor- uteza 39. sz. a lakó Sebesi Mór fűszerkereskedőt egy ismeretlen vásárló, abbeli bosszuságában, hogy a sok vendég miatt későn szolgáltatott ki késővel hasba szurta. Jelentéktelen sebet a mentők kötötték be. A késelő mielőlt megakadályozhatták vol- na elmenekült.

SZÍNHÁZ.

Flórka szerelme. Moldovának a román életből merített kitűnő népszínműve zsufolt házat esi- nált az este, a mely körülmény az ehez nem szokott színészeink- ben is kedvet keltett s nagyon jó előadást produkáltak. Szent- györgyi, Szakács, Kassai, Mé- száros, Szakácsné, T. Csige, Szabó Mariska megérdemelték a sűrű tapsokat, ugyszintén a kar román tánca is.

Táviratok.

A király meg van lepve.

Bécs, szept. 20.

A király, mikor Khuen gróf jelentést tett arról a hatásról, melyet a hadparancs Magyar- országon keltett, nagyon meg volt lepve. Egyáltalán nem volt elküszülve rá, hogy a hadpa- rancsnak ilyen hatása lesz. A király ma ismét fogadta Khuen Héderváry Károly grófot, ami- kor is a helyzet tisztázását célzó rendkívüli fontos lépések lettek elhatározva, és ugyanolyan fon- tos kijelentések tétettek, a me- lyekről Héifőn számol be a mi- niszterelnök.

A szerb forrongás.

Belgrád, szept. 20.

A katonai törvényszék vád alá helyezte a Nisben letartóz- tatott tiszteket. A por tárgyalása kedden vagy szerdán kezdődik. A Nisben állomásozó csapat; a rancsnokokat, a letartóztatott tisztek főlebbvalóit fölmentették

a parancsnokságoktól. A letar- tóztatott tisztek helyeit legkö- zelebb be fogják már tölteni a nisi ezredekből.

A nagynémetek elletük.

Bécs, szept. 20.

A nagynémetek ülést tartot- tak, amelynek egyetlen tárgya volt a helyzet megbeszélése és a Los von Ungarn jelszó alatt megindítandó mozgalom. A gyű- léseken határozatban mondták ki, hogy kívánják a német bi- rodalommal való államjogi kap- csolatot s ezzel természetesen a végleges különválást Magyar- országtól.

A hadiparancs korrigálása.

Budapest, szept. 20.

Szó van róla, hogy a király a nemzethez intézendő manifesz- tummal korrigálja ki a hadipa- rancsot. E manifesztum ellen- jegyzése céljából mielőbb kor- mányelnököt nevezzen ki. A ki- rály a most következő hét fo- lyamán Budapestre érkezik.

Magyar tisztek osztrák állam polgárok.

Bécs, szept. 20.

A „Zeit“ egy munkatársának ma alkalma volt egy magas- rangu magyar tiszttel beszélni, aki azt mondta, hogy a hadi- parancs kizárólag a hadsereg- hez volt intézve. Bizonyos do- log, hogy be akarják bizonyos oldalról vinni a politikát és a torzsalkodást a hadseregbe. En- nek már mutatkoztak is a kö- vetkezményei. Sok tiszttől fölvette az osztrák állampolgárságot, mert attól tartott, hogy magyar ezredhez fog kerülni. Egészen helytelen dolog, ha a hadipa- rancsból némelyek azt akarják kiolvasni, hogy az mereven visz- szautasítja a katonai nemzeti kö- veteléseket; csak megszabja azokat a határokat, amelyek közt azok mozoghatnak.

Kereskedelmi szerződésünk Német- országgal.

Bécs, szept. 20.

Azok a tárgyalások, melyeket gróf Bülow német birodalmi kan- czellár Szögyény-Marich László- val, az osztrák magyar nagykö- vettel folytatott, a kereskedelmi szerződések ügyében történtek. A nagykövet hosszas tárgyalá- sokat folytatott Láng Lajos ma- gyar kereskedelmi miniszter- rel is.

REGÉNY.

Sötét éjszakák.

— Eredeti regény. —

A „Kolozsvári Ujság“ számára írta: Calvin.

(43.)

A fiatal ember erre kiment és mosolyogva szólt: Ne méltóz- tassék félni nagyságos uram, nem harap ez, tiszteséges em- bereket.

— Nem a fenét — mondá el-

pirulva Zsolnay — hát engem mért akart leteperni?

Amaz erre satirikusan mo- solygott tovább és hallgatott, mintha ezzel azt akarta volna mondani, hogy ő azt nem is vi- tatja, mintha tiszteséges ember- nek tartaná a jövevényt.

— No de térjünk a dologra — szólt Zsolnay — jöjjön csak be barátom, valami rendelésem volna magánál.

— Bocsanat nagyságos uram — szabadkozott a fiatal ember, de nagy a rendtelenség, mert bizony még ma semmit nem ta- karítottam.

— Mit sem tesz — mondá Zsolnay élénken, én nem né- zem a maga szobáját, csak va- lami rajtot is kell készítenie, s azt itt meg nem csinálhatjuk.

— Ne hozzak ki talán egy asztalt s székeket nagyságos uram — ingerkedett tovább a fiatal ember.

— Nem, nem, csak menjünk be, félek ettől a dögötől, mely most is lássa mily csunya pó- fákat vág reám s hogy viesor- gatja a fogait.

— Amint parancsolja — szólt emberünk, de mégis előre me- gyek, egy kis rendet csinálni.

(Folytatása következik.)

Nyári Színház.

Kolozsvár, hétfő szept. 21.

A 3 esőrű kacsa.

Bohózatos operett 3 felvonásban.

Kezdete este 7 órakor.

Heti műsor:

Kedd: A könyvtárnok.

Szerda: Heidelbergi diákélet.

Csütörtök: Éjjeli menedékhely.

Péntek: Heidelbergi diákélet.

Szombat: A Drótos tót.

Vasárnap: Bob herczeg.

Kiadó-tulajdonosok:

GROSZ és SCHILDKRAUT.

● **LEGFINOMABB** ●
fény fény

PETROLEUM

5 literes kannákban házhoz
szállítva megrendelhető

Boskovics Józsefnél

Deák F.-u. — Emke-tér sarkán.

Telefon 110.

Egy fiatal leány, ki a gépirá- szatban teljes jártassággal bír alkalmazást keres, va- lamint pénztárosnői állást is el- vállal. Ozim a kiadóhivatalban.

FÖLDES JÁNOS

Betonépítési, Cement és Aszfalt ipar vállalata

Telefon 504. Kolozsvár, Kossuth L.-u. 41 sz. Telefon 504.

Készít és raktáron tart: Sima cement lapokat, Hornyolt-cement-fedél cserepeket, Betoncsöveket, Gipsztáblákat.

Elvállal: Nedves lakások gyökeres szárazzá tételét, járdák, folyosók, istállók, raktárak stb. aszfalttal való burkolását. Egyszerű és díszes granitto-terazzo, cement és metlachi lapokkal való burkolási munkálatokat. Vasbeton födémek letesítését.

Betoncsatornák, zsifipek, turbinatelepek, medenczék, hidak és át-ereszek és gépalapozási munkák szakszerű kivitelét a legjutányosabb árk mellett. Legjobb minőségű Brassói Portland Cement. Román cement, gipsz, oltott mész. Kőagyagosövek, aszfalt elszigetelő lemezek, fedélpép lemezek, kátrány és carboleum és fákyák eladása.

Építési szivattyúk kikölcsönzése.

Apró hirdetések.

Miczike levele van a kiadóban.

Egy házasság közvetítő kerestetik. (Kereskedő) jellegével a kiadóhivatalban kéretnek.

A Rákóczi-uton, Első-Kereszt-utca 5. számú (Mátyás telep) 3 szoba és konyha, speiz, pince és kert kiadó. Czim a kiadóhivatalban.)

Üzlet áthelyezés. Vanszerencsém a nagy érdemi közönség becses tudomására hozni, hogy a műhelyemet a Krizbai-utca 38. szám alól áthelyeztem a 48. sz. alatt Mujos György féle házban. Schwartz Lőrincz.

Budapesti malomépítészeti és gépgyár

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VACZI-UT 141/V. GYÁRT.

BENZIN MOTOROKAT ÉS BENZIN LOKOMOBILOKAT széles vezényművel 2-50 lóerőig.

Megbízható képviselők kerestetnek.

REICH L. FIAI

Üvegyárosok, cs. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövölde-tér 2. szám.

Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon- és gazeuso palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:

1 Lada kb. 200 drb. 16 uncziás sima, fehér v. világos kék (aqua-marin) színo Syphonpalackot talppal vagy talp nélkül: 62 korona

1 Lada kb. 200 drb. gazeusepalackot gumigyűrűvel és üveg-golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aqua-marin) színo, magas Gygy alacsony alak: 52 korona

○ Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bérmentő, közpénztartás ellenében 2% aróttó — 10 lada rendelés után 3% rabatt. Más nagyságúak és különféle általunk törvényesen védett alakukat megfelelően elősön szállítunk. Préselt irások vagy szegélyes-kéni csakis az elkészítési önköltséget számítjuk, ellenben az alak és kibéért költség némszámított. Megjegyzük, még, hogy megvizsgált 20 legkér nyomási Syphonpalackaink Magyarországon csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkkölcsönzhetők ba.

DEHMAL KÁROLY

zongora-gyáros

kizárólag kitünő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet

Budapest, IV., Károly-körút 20.

SZABADALMAKAT ÉRTEKESÍTŐ VÁLLALAT

PÁSZTOR (TÖRVÉNYBEJÁRÓ) BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 17.

Megszerez szabadalmaikat, finanszíroz találmányokat, beajstromoz védjegyeket és mástrakat.

FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN.

Jóforgalmu

BORBÉLY-üzlet

eladó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Schottola Ernő

Buda-pe-t.

A gumigyártás meghonosítója Magyarországon.

Műszaki üzlet: Gy r: VI. Váci-körút 13. VI. Révay-utca 16.

Kötszerekről, sebészeti és egészségügyi gumiárukról, sérvkötők, haskötők, görsér harisnyák, beléző készülékek, vízmentes vásznak, mentőszekrények, hordágyakról, Mindenféle műszaki gumiáru, gumi tömlők, lemezek, karikák, zsinórok, golyók, fékek, átkötők, dugók és asbest árukról. Kutak, szivattyúk, fecskendők, vas és fémcsovekről. Tízeltő felszerelések. Sport-cikkekéről, lawn tennis, football, kerékpár gumialkatrészek, izomozók, gumifüredőkádak, fürdőfőkötőkről. Hygienikus, szagmentes záró szobakozettek és hygienikus köpödényekről. Szőlészeti, pinceszeti és borgazdasági cikkekéről, mint permetezők, kénegezők, szőlőzúrók, borsajtók, borszivattyúk, gumicsövek, borszűrők, pasteurizáló, stb. Végül pedig mérlegekről.

Első minőségű hentes-árak kaphatók

Lévay János

hentesmesternél

Kolozsvár, Monostori-ut 11. szám.

UJ UJ UJ

Tisztelettel hozom a nagy közönség b. tudomására, hogy a **Mátyás Király u. 1. számú** (Trandafir féle) házban femálló

FODRÁSZ és BOROTVÁLÓ

TRMEMET

a higienikus és modern követelményeknek legmegfelelőbben teljesen ujonnan szereltem fel.

Fertőtlenítésre fősúly helyezve.

A t. vendég urak részére külön puder vatta külön fejpapír külön fiókok állnak rendelkezésre.

Arcbőrkiütésektől, hajhullásoktól stb. gyorsan és biztosan mentesíték.

A modern nagy városok mintájára műtermemben

UJ! hölgy kiszolgálást UJ!

honosítottam me. Legujabb divatszerinti, legudvariasabb és legpontosabb **kiszolgálás.**

A nagy közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel

ZÁSZ JÁNOS

borbély és fodrász a „Mátyás Király“-hoz.

UJ UJ UJ

Valódi Erdélyi hegyaljai

TISZTÁN KEZELT BOROK!

A borfogyasztó közönséget, kirándulókat, mulatság rendező bizottságokat tisztelettel értesitem, hogy kedvező bevásárlások folytán beszerzett, ugy mint **saját termésű valódi hazai borok**, Erdélynek leghíresebb borvidékeiről, mely borok szakértők által rég egy rangban s híres Tokajival osztályozva vannak, a legmesszebbmenő felelősség és **legelőnyösebb árak mellett**, a következőképen eladásra bocsátom.

Zárt palackokban literenként:

Erdélyi hegyaljai krakkói asztali bor I. oszt. —	K 84 f.	Zárt 7 decziliteres palackokban.
" " " " " II. " —	K 72 f.	Erdélyi hegyaljai som . . . —
" " " " " III. " —	K 60 f.	" " risling . . . —
" " " " " pecsénye bor . . .	1 K 10 f.	" " muskotály 1 K. 20 f.
		Valódi egri bikaver . . . 1 K. 20 f.
		" " piros bor ltrként —
		K. 84 f.

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve! Telefonon megrendelhető és minden idótáiban hazaszállítatik!

Ezen árak bárhova hazaszállítva készpánz fizetés mellett értendők. — Üvegek 15 napra kölcsönkép adatnak.

Ismét eladók kedvezményben részesülnek!

Borüzletem szolidaságáról személyes meggyőződésért kérve maradtam tisztelettel

Ötvös Dánielné,

KOLOZSVÁRT, Óvár, Boeskey-utca 1. szám.
(Mátyás király születési háza szomszédságában.)